12488 - Kişinin oruç tutmamasını mübah kılan hastalıklar nelerdir?

Soru

Ramazan'da kişinin oruç tutmamasını mübah kılan hastalıklar nelerdir? basit bir hastalık olsa dahi herhangi bir hastalık için orucu tutmamak caiz midir?

Detaylı cevap

Dört mezhep imamları dahil alimlerin çoğu Ramazan'da hastalığı ağır olmadığı sürece hastanın oruç tutmamasının caiz olmayacağını söylemişlerdir.

Ağır hastalıktan kasıt ise şunlardır;

1-Oruç sebebiyle hastalığın artması,

2-Oruç sebebiyle şifanın gecikmesi,

3-Hastalıkta artma veya şifada gecikme olmasa da çok şiddetli bir zorluk oluşması,

4-Alimler, oruç sebebiyle bir hastalığın meydana çıkma korkusunu da eklemişledir.

İbn Kudame rahimehullah El-Muğni isimli kitabında şöyle demiştir;

"Oruç tutmamayı mübah kılacak hastalık, oruç ile artacak veya şifası gecikecek olan hastalıktır. İmam Ahmed'e şöyle sorulmuştur: "Hasta ne zaman oruç tutmaz?" O da demiştir ki: "Güç yetiremediği zaman." Bunun üzerine Ateş hastalığı gibi mi diye sorulmuş ve demiştir ki: Ateş hastalığından daha ağır hastalık ne olabilir."

oruçtan dolayı hasta olacağından korkan sağlıklı da hastalığın artmasından korkan kişi hükmündedir. Çünkü hasta kişiye yalnızca oruç sebebiyle tekrarlanacak hastalıktan dolayı ruhsat verilmiştir. Hastalığın artması ve uzaması gibi nedenlerde bu bağlamda ele alınmaktadır. Bu sebeple yeni bir hastalığın meydana gelmeside bu manadadır."

İmam Nevevi rahimehullah ise El-Mecmu' isimli kitabı 6/261'da şöyle demiştir:

"Geçmesi beklenen bir hastalıktan dolayı oruç tutamayan hastaya oruç farz değildir. Oruç tutunca şiddetli bir zorluk meydana gelmesiyle ruhsat gerçekleşir. Hastanın oruç tutamayacak bir hale gelerek bitkin düşmesi şart değildir. Zira ashabımız demiştir ki :Oruç tutmamanın mübah olması, oruç ile tahammül etmesi zor bir meşakkatin meydana gelmesiyle olur.

Bazı alimler ise oruç tutmak zorluk vermese dahi her hastanın oruç tutmamasının caiz olacağını söylemişlerdir. Fakat bu görüş cumhurun reddettiği şaz bir görüştür.

İmam Nevevi demiştir ki: "Oruç nedeniyle hiçbir zorluğun gelmeyeceği hastalık ise bize göre ihtilaf olmaksızın oruç tutmamak caiz değildir." 6/261

Şeyh İbn Üseymin demiştir ki:

"Oruç ile etkilenmeyen hastaya -basit bir nezle, hafif baş ağrısı, diş ağrısı veya buna benzer hastalıklarda- oruç tutmaması mübah değildir. Her ne kadar bazı alimler "Eğer kim hasta ise' Bakara 185 ayetinden dolayı mübahtır dese de. Fakat biz diyoruz ki: Bu hükmün bir eksiği vardır. O da oruç tutmamanın hasta kişiye daha kolay olmasıdır. Buna göre hastalıktan etkilemiyorsa orucu yemesi caiz değildir ve oruç tutması vaciptir." Şerhul Mumti' 6/352

En iyisini Allah bilir.